HEEMKRING OKEGEM

MEDEDELINGEN

5 DE JAARGANG NR. 1

SPEUREND DOOR "150 JAAR BELGIË"

België viert dit jaar de 150e verjaardag van zijn onafhankelijkheid. Het programma van de talrijke feestelijkheden en activiteiten legt vooral de nadruk op de toekomst van de gemeenschappen, op de verbetering van het leefmilieu en op de plaats die het land inneemt in Europa en de wereld. De algemene organisatie van die activiteiten omvat een nationaal programma, provinciale programma's en de deelneming van de Koning Boudewijnstichting.
De feestelijkheden zullen ook een plaatselijk karakter hebben. Iedere gemeente of stad die zichzelf respecteert gaat uitpakken met herdenkingstentoonstellingen, concerten, toneelopvoeringen, sportwedstrijden, volksfeesten, vuurwerk, enz...
Toch zijn er ook provinciale en nationale initiatieven die de gemeentelijke grenzen overschrijden. Iedere provincie heeft zich b.v. de realisatie van één duurzaam hoofdproject als doel gesteld.
In Oost-Vlaanderen wordt gewerkt aan de oprichting van een provinciaal museum over de Vlaamse sociale strijd.

In deze bijdrage willen we aantonen hoe onze gemeente Okegem de vorige nationale feesten en herdenkingen meegevierd heeft. We zijn daarom gaan grasduinen in de notulen van het schepencollege en gemeenteraad, en in de registers van de briefwisseling van het gemeentebestuur. We hebben vooral aandacht besteed aan de feiten die betrekking hadden op de vaderlandse feesten en vieringen en die het leven in ons dorp wat kleur hebben bijgezet.
We kunnen ons alzo een idee vormen van de vaderlandsliefde en trouw aan de dynastie van onze vroede voorvaderen.

1. De omwenteling van 1830 - onafhankelijkheid van België.

Na hun overwinning op Napoleon besloten de Mogendheden op 28 juni 1814 tot de oprichting van het koninkrijk der Nederlanden, dat de voormalige 17 Provinciën alsmede het prinsdom Luik zou omvatten. Willem I, zoon va de laatste stadhouder der Verenigde Provinciën, werd als vorst aangesteld. Hij ondervond tijdens zijn regering heel wat moeilijkheden en tegenkantingen van Belgische zijde vooral op godsdienstig en onderwijsgebied (taalstrijd). Tegenover de groeiende ontevredenheid in België heeft Willem I een zeer weifelende politiek gevoerd, die gaandeweg de oppositie versterkte.

In de 1e helft van 1830 was hij voor enkele toegevingen op het gebied van zijn taal- en onderwijspolitiek te vinden. Desondanks dacht slechts een uiterst kleine minderheid aan omwenteling en afscheuring, toen eind juli 1830 te Parijs de revolutie tegen Karel X losbrak.

Op 25 augustus 1830, na de opvoering van "De Stomme van Portici" ontstonden relletjes te Brussel en luidden de eerste fase van de Belgische Omwenteling in, die het koninkrijk der Nederlanden zou uiteenrukken.
Het afsturen van legers door koning Willem I om de opstand te onderdrukken had een omgekeerd effekt. Het militair optreden van Prins Frederik in september zou rechtstreeks leiden tot de definitieve scheuring door de uitroeping van het Voorlopig Bewind. (25 september 1830)
Dit bestuur riep op 4 oktober de Belgische onafhankelijkheid uit en trof maatregelen voor de bijeenroeping van het Nationaal Congres, dat de nieuwe grondwet zou opstellen en een staatshoofd kiezen. Dit Nationaal Congres, verkozen op 3 november, kwam op 7 februari 1831 klaar met de grondwet die de nieuwe staat tot een echt parlementaire monarchie verhief. Na heel wat onderhandelingen werd Leopold van Saksem-Coburg, als eerste koning van België verkozen die als dusdanig op 21 juli 1831 zijn grondwettelijke eed aflegde.

Hoe nu de onafhankelijksfeesten van 1830 in ons dorp gevierd zijn staat nergens te boek gesteld.
We weten alleen dat op 27 oktober 1830 gemeenteraadsverkiezingen plaats hadden, waarbij zeven leden verkozen werden. Benedict Van Havermaet, landbouwer, werd tot burgemeester aangesteld.

2. De Tiendaagse Veldtocht. (2-12 augustus 1831)

Willem I had het Verdrag van de XVIII artikelen verworpen en zette tussen 2 en 12 augustus de bekende Tiendaagse Veldtocht in, waarbij België eerst een nederlaag leed, doch door Franse tussenkomst werd gered.

Tijdens deze troebele dagen liet burgemeester B. Van Havermaet een bericht omroepen en uithangen waarin hij alle weerbare mannen oproept om met de wapens het grondgebied te verdedigen.
De tekst, die we integraal laten volgen, vonden we terug in het Modern Gemeente-archief van Okegem dat te Ronse berust.

Bericht.

Den Burgemeester der gemeente Okegem, District Aalst, provincie van Oostvlaenderen ;

Brengt ter kennis van de in deze gemeente aenwezige bezitters van jagtroers of schietgeweiren, zij bij messive van den heer Districtscommissaris te Aelst in date zesden augustij 1831 nr. 2076, op hunne beurt uytgenodigt worden voor de tweede en laeste mael des zelfs armes onder af te geven reçu van den burgemeester dezer gemeente allen op Donderdag 11e dezer maend om zeven uren voormiddags ten gemeenten huyze des zelfs geweiren te komen inleveren om, en tot dus noodig zijnde onse gemeente van rustverstoorders bedreigd wierde, op eersten storm der klock al de aen den tweeden en derden Ban /zonder jemand uytgezonderd/ toehoorende manschappen hun strictelijken bij des zelfs brief bevolen, na het gemeenten huys te begeven en met iever en waere een-

dragt ons vervoegende, gezaemenlijk de geweiren en pikken opnemende, alle aenstooten aen of elders deze gemeente brageerende, onder het geroep van Leve Leopoldus, koning der Belgen ! leve de vrijheid ! met eenen waeren katolieken geestdrift allen aerdsvijand, in heldenmoed, van ons met geweld te doen verwijderen.

Dus ben ik niet twijfelende of allen waeren Vaderlander zal aen deze aen gegeven orders met iever volkomen ! dus na-laetig zijnde zal ik mij gedwongen vinden er over te rapporteren aen den heer Districtscommissaris te Aelst.

Gedaen en opgemaekt in het gemeentesecretarie te Okegem heden 9e oogst 1831.

Getekend B. Van Haevermaet

3. Viering van het zilveren ambtsjubileum van Leopold I.

Op 21 juli 1856 werd de 25e verjaardag van de eedaflegging van Leopold I gevierd. De koning deed op die dag, vergezeld van zijn twee zonen, zijn intrede in de hoofdstad en volgde dezelfde weg die hij op 21 juli 1831 afgelegd had.

De notulen van de gemeenteraad van 8 juli 1856 vermelden hierover :

Naar aanleiding der verjaardagsfeesten van het 25e jaar der regering van Leopold I als koning van België beslist de raad dat volgende heren aangesteld zijn om de plechtige betooging van den 21e juli te Brussel bij te wonen : burgemeester Jan Philip Van den Berghe ; schepenen Karel Haelterman en Hendrik Covens ; raadsleden Pieter Van Damme en Jan Baptist Goubert en secretaris De Deyn.

Met "betooging" wordt hier bedoeld : een optocht waarbij de deelnemers zekere gevoelens van genegenheid te kennen geven. Waarschijnlijk hebben onze aangeduide vertegenwoordigers zich per trein naar Brussel begeven want de spoorlijn Aalst-Geraardsbergen was dan ruim één jaar in gebruik genomen.

4. Zilveren bruiloftsfeest van Koning Leopold en Koningin Maria-Hendrika.

In augustus 1878 vierde België met luister het zilveren bruiloftsfeest van Koning Leopold II en Koningin Maria-Hendrika.
Van dit jubileum had België een nationaal feest gemaakt.
De feestinrichters hadden de gelukkige gedachte opgevat vrouwen en kinderen aan die betoging te laten deelnemen.
Inschrijvingslijsten werden aan de dames uit al de Belgische gemeenten gestuurd : de nederigste som moest worden aanvaard om alle vrouwen te laten meevieren.
De duizenden inschrijvingen op enkele dagen verzameld lieten de Belgische dames toe aan de vorsten een diadeem en een prachtige sleep in Brusselse kant aan te bieden.

Zo beschreef de Gazette de geschenken : "Op een keurig koffertje van blauwe zijde, bekleed met een gelijk kussen, is de kroon, aan Hare Majesteit aangeboden, in het kabinet van den burgemeester tentoongesteld.
Het is eigenlijk geene kroon, het is, onder vorm van kroon, de bekroning van een hoofdtooisel. De cirkel is uit drie rangen diamanten samengesteld ; de uitspringende middenrang is door de grootste diamanten gevormd. Diamanten wordt hier gezegd voor 'brillanten'.
Boven dezen drievoudigen cirkel, krullen zich sierlijke palmblaadjes van een uiterst fijnen smaak en derwijze bewerkt met brillanten, dat het struisvogelpluimen gelijken.
Dus niets te officieel. Hare Majesteit de Koningin zal hare kroon bij ieder feest kunnen dragen. De palmtakjes gaan -kleiner wordende- van voren naar achter. Het meest verhevene heeft langs iederen kant twée prachtige brillanten, afzonderlijk gevat, en die zeer beweegbaar zijn in hun schijninvalsel.
Onder dit voornaamste palmtakje is een steen, als een schild geplaatst, welke niet min weegt dan 23 1/4 karaten en alleen vijf-en-veertig duizend frank kost. Het geslepene ervan is

bewonderenswaardig en de schitter buitengewoon.
De zeer schoone diamant door M. de Morpurgo aangeboden, maakt langs achter tegenhanger aan dezen voornaamsten steen. Het werkje is zoo kunstig mogelijk en doet eere aan M. Karel Buls (die later burgemeester moest worden der stad Brussel). Dat is niet alleenlijk prachtig, maar het is ook een meesterstuk van bevalligheid. Men hemelt altijd de wonderen der goudsmederij van de Renaissance op, maar men zou niets beter vinden in de museums, noch in de oude koninklijke verzamelingen.
Wat de sleep betreft - aan de zorgen van MM. Baert en Cie touvertrouwd, het is "Brusselsch klassiek", iets wat niet meer gemaakt wordt, omdat er meer werklieden dan kunstenaars zijn en meer kopers dan kenners gevonden worden.
Men bewerkt het stuk voor stuk - van een duim grootte - om het vervolgens met oneindig geduld en kunst aaneen te brengen.
Elk der negen schubben of punten, heeft als onderwerp van versiering, de wapens eener provincie ; de teekening laat vervolgens de wapens der stad zien en de achtergrond is bezaaid met kleine leeuwkens. Wat men zien moet is, de verbazende afwerking der minste bijzonderheden.
De kroon kost 100 000 frank en de sleep 12 000 frank."

De 22e augustus werd de stoet van de afgevaardigde dames, die gelast waren aan de Koningin de huldeblijken aan te bieden in naam van al de Belgische vrouwen gevormd in de Warande. Hij was verdeeld in 10 groepen, begeleid door 3 muziekkorpsen ; een regiment jagers besloot de optocht. Even voor drie uur betrad de stoet de grote feestzaal van het Paleis - de negen afgevaardigde dames en de burgemeesters van de hoofdsteden stelden zich op naast een verguld gueridon waarop de geschenken voor de koningin lagen.

Dat ons gemeéntebestuur zich bij deze viering ook niet onbetuigd liet, blijkt uit het verslag van 25 juli 1878.

"Mej. Adeline Van den Berghe wordt uitgenodigd om de gemeente te vertegenwoordigen bij de plechtige aanbieding van het bekend voorwerp aan H.M. de Koningin."

Laten we over deze plechtigheid ook een andere klank horen. In "De schanddaden van het cijnskiesstelsel" geeft L. De Fuisseaux volgend commentaar :

"Ah ! Mevrouwen, gij die uwe haardstede verliet - waar gij zoo goed waart - voor dit paleis, waar gij zulk ongelukkig figuur maaktet, gij, die ten onrechte aan uwe echtgenooten de zorgen van het huishouden en de kinderen overliet, zegt, had gij aan deze koningin - vrouw en moeder gelijk gij - geen hooger gedacht van uwen geest en van uw hart moeten geven ? In plaats van haar een juweel - dat de ijdelheid streelt - aan te bieden, had gij haar niet moeten voorstellen, om gezamenlijk eene goede, eerlijke daad te doen : het stichten eener kinderkribbe, eener bewaarschool, het oprichten van een gesticht voor arme kinderen ? Het ware een groote en schoone blijk van eenheid der natie en der dynastie geweest ; maar deze gezonde gedachten komen niet in het brein dergenen die in het paleis der koningen binnentreden.
Zonder er u rekening van te geven, gevoelde, gij dat het daar niet is dat goede daden gedaan worden, maar wel dwaze verkwistingen, zottigheden en kruiperijen ! Uwe onhandige pogingen om de mannen na te bootsen hebben ons doen glimlachen, de juweelen aan eene vijftig millioen rijke koningin aangeboden, hebben onze verontwaardiging opgewekt, en hebben in onze harten den eerbied en de genegenheid verminderd, die wij voor u hadden !
De koningin antwoordde op deze boertige betooging, op eene wijze, gelijk aan de burgerlijke verwaandheid zich in groote onkosten te steken.
Zij deed (aan 15 centiemen het stuk) eene medalie slaan, bestemd om aan iedere betoogster gegeven te worden.
Zij dacht, en met veel rede, dat, zoo de mannelijke Belgen op dekoratiën - door haren man uitgedeeld - zoo verzot zijn,

de Belgische damen niet konden ongevoelig blijven voor eene dekoratie waarvan de koningin zich het grootmeesterschap had toegekend.
Heden telt men in België, in iedere gemeente, eene gedekoreerde vrouw. Het is eene onbetwistbare overmacht op al de andere natiën, die het nog niet verder kunnen brengen hebben, dan mannen te dekoreeren.
Een laatste woord over de manier waarop men het aan boord legde om de honderdduizend frank - den prijs van de der koningin aangebodene paruur - cent voor cent uit de zakken der arme dutsen te trommelen.
De inschrijving was van 25 centiemen. De groote mevrouwen der burgerij werden gauw gewaar dat het haar zou onmogelijk geweest zijn, deze som in de aristocratieke en burgerwereld bijeen te scharrelen.
Wat doen ?
Och heere ! iets zeer eenvoudigs : in al de magazijnen gaan, en de winkeldochters, werksters, dienstmeiden, enz., verzoeken - of beter verplichten - op de lijst in te schrijven.
De weigering, het is onnodig het te zeggen, ware onmogelijk.
Wie zou er zich willen blootstellen, om zijne plaats, hoe nederig zij ook ware, voor eene som van 25 centiemen te verliezen ?
Het was voor de arme kleine werksters nochtans wel eene som van zeker belang - 25 centiemen - maar bah, men nam die eenige halve kluiten van de spaarcenskens."

5. 1880 - Viering van 50 jaar België.

Een greep uit het programma van de feestelijkheden :

16 juni : Officiële opening van een grote tentoonstelling in het Verjaringspark (Jubelpark).

21 juni : Inhuldiging van het monument ter ere van Leopo

1 aug. : Inhuldiging van het Paleis van Schone Kunsten.

16 aug. : V
volksbetoging.

Op 28 juli 1880 bespreekt de raad op welke wijze ze zal deelnemen aan de verjaringsplechtigheden. De secretaris noteert het volgende in het register :

"Burgemeester Edward Covens is gelast de gemeente voor te stellen op het grote vaderlandsche feest dat gehouden wordt op 16 augustus ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van België."

Op 16 augustus waren de officiële wereld en de bevolking in het Verjaringspark vergaderd om het groot vaderlandsfeest te vieren. De geestdriftige volksbetoging ter ere van de Koning en de Koninklijke famielie bewees hoe veel België van zijn Vorstenhuis hield.

Vele belangwekkende feesten met o.a. een zeer eigenaardige historische stoet, een groot troependefilé, een kunstfeest, een muziekfestival uitsluitend gewijd aan Belgische werken lokten een massa nieuwsgierige mensen naar de hoofdstad.

6. 1890 : Leopold II is 25 jaar koning van België.

In 1890 wilde België door prachtige feesten tegelijk het zilveren ambtsfeest van de Koning en de 60e verjaardag van zijn onafhankelijkheid vieren.

De Koning verlangde echter dat men de gelden voor de feestvieringen bestemd zou aanwenden voor het stichten van een "Hulp- en Voorzorgkas voor de slachtoffers van arbeidsongevallen". Dit gebaar getuigde van een grote bezorgdheid voor de verbetering van het lot van de arbeiders.

"In een bestendige kas, onder het beheer van de Senaat, verzoek ik U de sommen te storten welke h
was aan te vragen voor het vieren van de 25e verjaardag van mijn troonsbeklimming. De interesten daarvan kunnen uitgedeeld worden aan de slachtoffers van arbeidsongevallen, door een commissie, wiens werkzaamheid ik wens te volgen ..."

(Uit de brief van Koning Leopold II aan Eerste Minister Beernaert - 1 november 1889)

De feesten van de 60e verjaardag van de onafhankelijkheid hadden toen voor de eerste maal plaats in de maand juli. Later werden zij onder de naam van "Nationale feesten" telkens gevierd op 21, 22, 23 juli.

Tot in 1879 werden de feesten van 's lands onafhankelijkheid ieder jaar in de maand september gevierd, als herinnering aan de zegepraal die de Belgen op de Hollanders in 1830 behaalden. Men noemde ze toen "Septemberfeesten".
Deze feesten waren eerder krenkend voor Nederland dat reeds enkele jaren met België bevriend was geworden. In 1880 werd een wet uitgevaardigd die beval voortaan de feesten in de maand augustus te vieren.

Programma van de feestelijkheden :

21 juli : - Inhuldiging van de standbeelden die de Square van de Zavel sieren (beroemde mannen van ons land die in de 16e eeuw leefden:Willem de Zwijger e.a.)

- Historische stoet die betrekking had op de geschiedenis van de 16e eeuw.

22 juli : Inhuldiging van Koninklijke museums voor versie en nijverheidskunst alsook het Schoolmuseum.

23 juli : Stoet (rondgang) van de Reuzen van het land en van de Volkslegenden door de straten van Brussel.

Dat onze gemeente ook zijn duit in het zakje gedaan heeft vernemen we in het register van de briefwisseling. De secretaris noteerde :
"Er werd een geldinzameling bij de vrouwen gehouden om een geschenk aan de koningin aan te bieden. Een postbon van 475 fr. kon opgestuurd worden."

7. 1905 : Viering van 75 jaar België.

Naast de indrukwekkende betogingen te Brussel waarop de hele Natie was uitgenodigd eraan deel te nemen heeft iedere stad, ieder dorp zijn eigen feest gehad om Vorst en Vader-

land te huldigen.
Deze feesten mochten plaatsvinden van in de voorzomer tot de herfst.
Op de gemeenteraad van 18 april 1905 werd het programma van de feestelijkheden die in Okegem zouden plaats hebben besproken.
De notulen vertellen daarover geen nadere bijzonderheden.
In een brief gericht aan de goeverneur geeft de secretaris op 4 oktober 1905 een kort relaas van de feestviering die op 16 juni 1905 had plaatsgehad n.a.v. de 75e verjaardag van de Belgische onafhan

"Op zondag 16 juli 1905 was er vergadering der ingezetenen op de gemeenteplaats samen met de kinderen der gemeente- en aangenomen scholen met vlaggetjes, en de maatschappij der oud-soldaten die in de loop van dit jaar tot stand gebracht.
Vandaar was er gezamenlijken optocht naar de parochiekerk alswaar het Te Deum op een zeer plechtige wijze is uitgevoerd geworden. Vervolgens was er een optocht door dezelfde ingezetenen en schoolkinderen en de maatschappij naar de gemeenteplaats alswaar nationale liederen onder het bestuur van onderwijzer en onderwijzeressen zijn uitgevoerd geworden. Langdurige geestdrift hebben zich van het publiek laten horen.
In dezelfden voormiddag heeft een brooddeling plaats gehad alsook zijn gebakken aan de schoolkinderen uitgedeeld geworden.
In de avond was het luisterrijke verlichting. De feesten zijn rustig geestdriftig en in de beste orde afgelopen."

Op 7 april 1907 te 2 u. werd tijdens een luisterrijk feest de vlag van de Oud-Soldaten ingewijd bij het gemeentehuis. Twee gendarmen in groot ornaat waren aanwezig om het feest wat meer luister bij te zetten.

8. 22 november 1919.

Het gemeentebestuur heeft besloten om op 22 november een vrijheidsboom op de Dorpplaats omtrent de kapel te planten om de nagedachtenis van de slachtoffers van de oorlog te vereeuwigen.
Na deze plechtigheid zal in stoet met de ingerichte besturen en bonden het Te Deum bijgewoond worden.
Het plaatsen van een gedenksteen en houden van plechtigheden zijn naar een latere datum verschoven.

9. 4 januari 1927.

De secretaris meldt aan de heer Gouverneur dat de inschrijvingslijsten bij het huwelijk van Prins Leopold en Prinses Astrid (1926) op het gemeentehuis zijn blijven liggen.
Waarschijnlijk had het voorgaand bestuur - de Christen Democraten waren van 1920 tot 1926 de meerderheidspartij - vrijwillig de lijsten genegeerd. Dit toont aan dat hun aanhankelijkheid aan het vorstenhuis miniem was.

10. 1930 : Viering 100 jaar België.

De viering van het 100-jarig bestaan van België ligt misschien nog bij velen nog fris in het geheugen.
De toenmalige gemeenteraad besprak reeds vroegtijdig deze herdenkingsplechtigheden in haar zittingen :

- Op 26 april 1930 richtte ze een commissie op die het programma voor de viering van het eeuwfeest zou opstellen. In deze commissie zetelden : het gemeentebestuur (college van burgemeester en schepen met gemeenteraadsleden), Eerw. Heer Pastoor J. Cnockaert en het onderwijzend personeel van beide dorpsscholen.

- Op 14 mei 1930 besliste de raad van een gedenksteen te laten plaats
van de gesneuvelden en verdwenen (vermiste) soldaten van de oorlog 14-18, die hun wettelijke woonplaats in Okegem hadden,

gebeiteld staan. Ze stelde ook een som van 2 000 fr. vast voor het plaatsen van deze steen en het vieren van de feesten.

In het familiearchief van schoolhoofd C. De Neve, dat aan Heemkring afgestaan is, vonden we een papier waarop deze een uitvoerig verslag geeft van het verloop van deze viering. We laten het integraal volgen.

Verslag van de plechtige viering van de 100e verjaardag van onze onafhankelijkheid door C. De Neve.

De bloeiende, kleine gemeente Okegem, die ons de naam herinnert van een onzer nationale beroemdheden "Jan Ockeghem" vierde op zondag 13 juli 1930 het eeuwfeest onzer onafhankelijkheid.
Om 10 u. had er een solemnele lijkdienst plaats tot lafenis van de zielen zijner helden gesneuveld op het ereveld.
Met de burgelijke overheden, de familieleden der gesneuvelden, de oudstrijders, de leerlingen van beide scholen en gelovigen die er aanwezig waren, was de kerk werkelijk te klein.
De Eerw. Heer Krijgsaalmoezenier E. Brabant van Brussel schilderde roerend en welsprekend het lijden af onzer helden op Vlaanderens slagvelden. Hunne zelfverloochening en hunne glorievolle dood roemende, deed hij de aanwezigen klaar en duidelijk verstaan wat ware vaderlandsliefde is en waaruit de plichten bestaan die er uit voortvloeien.

Om 1½ u. (halftwee) deed een plechtig lof gevolgd van een Te Deum, het volk naar de kerk stromen. Na die plechtigheid herinnerde dezelfde redenaar op de Dorpsplaats aan de menigte de roemrijkste feiten uit onze nationale geschiedenis, het gemeenzaam leven der Vlamingen en Walen met zijn natuurlijk gevolg, de eenheid van ons grondgebied : eenheid, drievoudig gevestigd door Leopold I, de grondlegger van ons grondgebied, Leopold II de geniale beschaver, Albert I, de Ridder van het recht en den held van den Yzer.

Om 3 u. werden een reeks vaderlandse liederen uitgevoerd, onder leiding van het schoolhoofd Cyriel De Neve, door de

NATIONALE EEUWFEESTCOMMISSIE

1830 1930

Blijk van Nationale Erkentelijkheid

VOOR MEDEWERKING AAN HET SUCCES VAN

BELGIË BEBLOEMD

Aan de Speeten Frederik, Wegem

Groote Onderscheiding

HET NATIONAAL COMITEIT VAN "BELGIË BEBLOEMD IN 1930":

De Schatbewaarder, De Voorzitter, De Algemeene Secretaris,



leerlingen jongens en meisjes van beide scholen. De volmaakte uitvoering ervan ontstak de geestdrift in heel de gemeente.
De muziekmaatschappij "Eendracht maakt macht" en de schoolkinderen in stoet, gevolgd door de gemeenteraad en een menigte burgers, doorliepen de bevlagde straten spelende of zingende onze nationale liederen en opgewekte stapmarchen en verwekten de geestdrift tot laat in den avond.

Het feestcomiteit besteede 300 fr. voor de versiering der huizen. Een 20-tal inwoners bekwamen geldprijzen. De versiering getuigde van goeden wil en smaak bij veel burgers.
Volksspelen werden aangemoedigd : 200 fr. werd besteed aan prijsbollingen, 200 fr. aan kaatsspelwedstrijden, 100 fr. aan duivenvlucht, 100 fr. aan den uitstap van de muziekmaatschappij.
Alles liep vlot van stapel.
De schoolkinderen werden beloond met lekkernijen. Daaraan werd 140 fr. besteed.
Een oproep werd gedaan om de woningen te versieren met natuurlijke bloemen. Door tussenkomst van "België bebloemd" konden een 40-tal diploma's worden uitgedeeld.
De onkosten voor het plaatsen van een gedenksteen in de voorgevel der kerk beliepen 1700 fr.
Wij mogen zeggen dat het feest allerbest gelukt was. Niet in 't minste werd het verstoord niettegenstaande de bedreigingen van enkele Vlaams-Nationalisten. Deze hadden eenige dagen te voren strooibriefjes rondgedeeld waarin de ouders werden aangezet hunne kinderen aan de feestelijkheden niet te laten deelnemen. Op ongeveer 150 schoolkinderen ontbraken er slechts een tiental.

We kunnen aan dit verslag nog toevoegen dat er tijdens de plechtige lijkdienst bij de offergang een gedachtenisprentje uitgedeeld werd, waarop de foto stonden van de zes gesneuvelden van Okegem.

Ieder jaar werd en wordt nog op 11 november na de dodenmis

een korte plechtigheid gehouden aan de gedenksteen. De burgemeester hield er een redevoering, de voorzitter van de Oudstrijdersbond deed het dodenappel en de jongens van de gemeenteschool moesten telkenmale het Vaderlands lied zingen. "O Vaderland, ..." De oudstrijders hadden op die dag hun maaltijd en waarschijnlijk haalden ze toen hun bravourstukjes aan de Yzer nog eens op.
Deze plechtigheid is een zielige gebeurtenis aan 't worden : de belangstelling van de dorpelingen voor die herdenking is sterk gedaald en het groepje oudstrijders is verminderd.

11. 1949.

In 1949 werd een steen bij geplaatst in de voorgevel van de kerk. Hierop staan de namen gebeiteld van de gesneuvelden van de oorlog van 40-45, alsook de namen van de oorlogsslachtoffers.

12. 1950 : Terugkeer van Koning Leopold III.
---- ----------

Het Schepencollege besliste in zijn zitting van 18 juli dat de terugkeer van koning Leopold III niet ongemerkt mocht voorbijgaan.
Het trof daarom volgende beslissingen :

1. Aan het gemeentehuis zou 8 dagen lang de Belgische vlag wapperen.
2. De bevolking werd uitgenodigd hun huizen te bevlaggen en een foto voor het venster op te hangen.
3. Twee telegrammen werden opgestuurd.
   a. Naar Leopold III
      "In naam van de inwoners van gans de gemeente brengen wij hulde aan onze geliefde Vorst bij zijn terugkeer in het land en wensen hem nog vele jaren aan het hoofd te zien der Belgen.
      Leve de Koning ! Leve de dynastie ! "

b. Naar kamervoorzitter Fr. Van Cauwelaert
"Het gemeentebestuur van Okegem wenst U geluk en dankt U voor uw kranig optreden in de Verenigde Kamers die de terugkeer van onze Vorst Leopold III mogelijk gemaakt heeft."

Enkele dagen later ontving de burgemeester volgende bedankingsbrief :

Paleis te Brussel 31 juli 1950.

Mijnheer de Burgemeester,

De Koning is zeer gevoelig geweest voor de boodschap die U Hem in persoonlijke naam en in naam van Uw medeburgers bij zijn terugkeer in België hebt toegezonden.
Zijn Majesteit zal dit blijk van loyaliteit innig gedenken en heeft mij gelast U en al diegenen die zich bij die hulde hebben aangesloten daarvoor zijn speciale dank te betuigen.

Gelieve, Mijnheer de Burgemeester, de verzekering van zijn hoogachting te aanvaarden.

Bronnen.

1. Informatieblad : Commissariaat Generaal voor Toerisme van België.
2. Prof Theo Luyckx : Cultuur-historische atlas van België.
3. S. Olschewsky - J. Garsou : Leopold II, koning der Belgen. Zijn leven en zijn regering.
4. Registers van de uitgaande briefwisseling. (Modern Gemeente-archief Ronse nr. 94 - 102)
5. Notulen van het Schepencollege (Modern Gemeente-archief Ronse.)
6. Notulen van de Gemeenteraad 1843-1882 M.G.A.Okegem nr.8

Jozef Van der Speeten.

DE JEUGDVERENIGINGEN TE OKEGEM

1979 was niet alleen het jaar van het Kind, het had ook een speciale betekenis voor de Chiro-jongens. Deze jeugdbeweging vierde nl. haar twintigjarig bestaan en heeft in de loop van het jaar door velerlei activiteiten de aandacht van alle dorpelingen opgeëist.
Bij een jubileum van een vereniging past het dat men zich bezint op de specifieke taak die een vereniging te vervullen krijgt en dat men ook terugblikt op het verleden.
De Heemkring heeft het daarom passend gevonden dit jaar met een reeks bijdragen het verenigingsleven in ons dorp te belichten.
Ze wil dan ook op het einde van het jaar een derde foto-album uitgeven waarin fotomateriaal van alle verenigingen zal te vinden zijn.

In dit nummer willen we eerst handelen over de huidige jeugdverenigingen en ook over de bewegingen die in het verleden bestaan hebben. De jeugdverenigingen die in onze gemeente actief zijn of geweest zijn kan men naar inhoud, werking en bedoeling in twee groepen rangschikken.
Een eerste groep kan men omschrijven als "jeugdbeweging" omdat ze de ganse leeftijdskategorie van 6 tot 20 jaar (en meer) bestrijkt. Daartoe behoren de 2 Chirogroepen (jongens en meisjes).
Een tweede groep kunnen we best definiëren als "jongeren-bewegingen". Ze werkten met jeugd vanaf ± 14 jaar. Hiertoe behoorden de K.A.J. en de V.K.A.J.
We laten u nu nader kennismaken met deze verenigingen.

We hebben enkele personen bereid gevonden die met hun bijdrage een korte historiek geven en de vorming die ze in de beweging kregen duidelijk in het licht stellen.
We danken hen langs deze weg voor hun gewaardeerde medewerking.

CHIRO SINT-ANTONIUS

Chiro St.-Antonius Okegem is 21 jaar jong. In geen enkele vereniging wordt de leiding zo vaak afgelost. En toch, heeft de Chiro nog niets van zijn dynamisme ingeboet ; integendeel !

Maar hoe begon dit alles ? Hoe ontstond die beweging die alle Okegemse wateren wist te trotseren ?

In juli 1959 deed Emiel Baeyens beroep op enkele jongeren om samen met hem een aantal spelnamiddagen in te richten tijdens de vakantiemaanden. De kloostergemeenschap stelde hiervoor de speelpaats van de meisjesschool ter beschikking.

Het werd een waar succes en met weemoed werd uitgekeke het einde van het vakantiepatronaat. Toen groeide de idee om samen te bouwen aan een jeugdbeweging te Okegem. De Chiro St.-Antonius was geboren.

Nu ging alles zeer snel. Hetzelfde jaar nog werden uniformen besteld, de aansluiting verwezenlijkt, de vlag gewijd en het zo broodnodige spelmateriaal aangekocht. Maar koken kost geld ! De Chirojongens van Pamel sprongen onmiddellijk in de bres en voerden in de kloosterzaal een toneelstuk op "Tarcitius in Moscou". Met de opbrengst werden de eerste onkosten betaald. De beweging had de wind in de zeilen.

Om de verschillende afdelingen aan een eigen lokaal te helpen werden in de kloosterzaal houten schutsels geplaatst ; ja zowaar tot het "kolenkot" toe werd opgeknapt. Wij waren fier dat wij in de Chiro waren, blij voor het samenzijn vooral dan op die "top 64" in het Antwerp-stadion te Deurne waar 60 000 Chirojongens en meisjes een onvergetelijke dag beleefden.

Het begin van de zestiger jaren was ook de tijd van de eerste

zomerfeesten, de milacwerking, de gewestelijke meivaart georganiseerd op de weide van de Heer De Cocker en... de eerste bouwplannen.

Wij durfden het haast niet hopen en toch, in 1963 gaf Eerwaarde Moeder van de kloostergemeenschap te Ni ove de toestemming om twee gebouwen op te richten in de boomgaard van het klooster.

In het Gentse havenkwatier werden twee noodwoningen aangekocht, die er na Wereldoorlog II waren opgetrokken, dit voor de ronde som van 3 000 fr. 't stuk. Zo leerden wij in de Chiro puzzelen en trachten zo goed en zo kwaad als het ging om uit dit afbraakmaterieel terug iets degelijks op te bouwen.

In 1965 nam de Chiro zijn intrek in deze beide lokalen. 1965 was ook het jaar dat wij afscheid namen van onze vriend Marc Vernaillen die verongelukte tijdens een fietstocht. Als herinnering aan onze vriend Marc werd een gedenksteen opgericht aan de Chirolokalen met de volgende tekst : "Aan onze vriend Marc Vernaillen overleden in dienst van de Chiro 1947-1965."

Een nieuwe generatie trad aan ; de generatie die reeds oud-leiders vóór zich had. De generatie ook die per se ouders en oud-leiders wilde leren voetballen. Vanaf '67 werd er dan ook in de Chiro druk gepronostikeerd op de jaarlijkse voetbalmatch Chirojongens tegen ouders en oud-leiders.

En opnieuw werden de lokalen te klein. Het klooster stond terug een gedeelte van de boomgaard af om er het grote lokaal in baksteen op te trekken. De nodige fondsen werden verzameld met bouwstenen-actie "Draag uw steentje bij". De eerste steen werd gelegd op 25 october 1970 en de plechtige inhuldiging had plaats op 7 mei 1971. Te getuige daarvan blijven de lege flessen schuimwijn nog altijd bewaard in het lokaal.

De Chiro is een vereniging met enorm veel activiteiten tijdens het jaar.
Vooreerst zijn er ± 45 zondagen waarop er "Chiro" is van 14 tot 17 u. Tijdens het winteruur is er nog een avondprogramma van 18.30 u tot 20.30u voor de jongens vanaf 12 jaar. Als het zomeruur is, geldt dit ook voor de kleinsten. 's Woensdags is er een ontspanningsavond voor de jongens die ouder zijn dan 14 jaar, waarop er gekaart en gebiljart wordt. Iedere vrijdag wordt op de leidersvergadering het programma van de volgende zondag besproken.
Verder vernoemen we ook nog de speciale activiteiten die op een zondag plaats hebben : carnavalviering (in maart), de jaarlijkse uitstap (in mei), de overgangen (in oktober), het Sinterklaasfeest en Kerstfeest (in december)

Het carnavalfeest vraagt wel de meeste voorbereiding. Weken vooraf wordt gewerkt aan het materiaal voor de stoet. 's Namiddags van de carnavalviering is er eerst prinsverkiezing. Na dit alles begint de stoet door de straten van het dorp. Het feest wordt besloten met een smulpartijtje (pannekoeken of wafels).

In mei gaat de Chiro op uitstap. In 1978 deed ze dit voor de eerste maal en was het reisdoel het Melipark te De Panne.
In 1979 ging het naar het attractiepark Walibi te Waver. Voor dit jaar is het Boudewijnpark te Brugge uitgekozen.

De overgangen houden iets speciaals in. Op de zondag van Christus Koning gaan de jongens over naar een hogere afdeling. Natuurlijk zijn het uitsluitend diegenen die in dat jaar de vereiste ouderdom bereiken. De Chiro Sint-Antonius bevat volgende afdelingen : Speelclub (van 6-10 jaar) , Rakkers (10-12 jaar), Toppers (12-14 jaar), Kerels (14-16 jaar), Aspiranten (16-18 jaar) en Leiders (vanaf 18 jaar).
Op die dag moeten degenen die overgaan proeven van bekwaamheid afleggen tijdens een groot groepsspel.
Als deze activiteiten vragen enorm veel voorbereiding, zodat we mogen zeggen dat de Chiro de meest actieve beweging van

gemeente is.
Maar "koken kost geld" en het geld dat we nodig hebben komt van de bijzondere activiteiten die de Chiro inricht voor het publiek o.a. en dia-avond, kaartavonden, Chirofeesten, een T-dansant en de rondgangen in de gemeente met Oudejaarsavond en Driekoningenavond.

Op bivak gaan is een jaarlijkse gewoonte geworden voor elke Chiro-jongen. Een bivak voorbereiden is een hele karwei, want er komt heel wat bij kijken : bivakplaats vastleggen, autobus bespreken, kookouders opzoeken, het menu samenstellen, het programma opstellen, materiaal en keukenbenodigdheden aanhalen.
Maar het zijn onvergetelijke dagen. Graag geven we u de namen van de plaatsen waar de Chiro reeds naar toetrok.

1960 : Lichtaart.
1961 : Er was geen groepsbivak, wel was er een fietstocht met verblijf van een week op een hoeve te Maurenne (Hastière-Lavaux).
1962 : Rolingergrunt (Gr. Hertogdom Luxemburg).
1963 : Lokeren.
1964 : Wezemaal - de oudsten deden toen ook een fietstocht naar de Rijn.
1965 : Was er geen bivak omwille van het overlijden van Marc Vernaillen.
1966 : Louise-Marie.
1967 : Kiewit (Hasselt).
1968 : Reningelst.
1969 : Natoye.
1970 : Essen.
1971 : Mol met zo'n 70 deelnemers.
1972 : Kemmel met 80 deelnemers - een mooie streek, maar het verblijf (gebouw en speelterrein) was niet schitterend.
1973 : Genk.
1974 : Waltzing (prov. Luxemburg) met amper 50 leden. Het was een mooie streek, er was een groot bos en een voetbalterrein. De kerels en toppers hielden dan een tweedaagse

trektocht.

1975 : Drena (Italië) aan het Gardameer. De heenreis nam 2 dagen in beslag.(overnachting in Ulm), de terugreis gebeurde op 1 dag. Er werd ook een bezoek gebracht aan Venetië.

1977 : Aardenburg (Zeeuws-Vlaanderen) met trektocht naar het Zwin.

1978 : Bilsdorf in het Groot Hertogdom Luxemburg. De kerels en toppers hielden dan een tweedaagse trektocht rond het "Lac de la haute Sûre.

1979 : Grote Brogel.

1980 : Gaan we naar Atzenrath (Sankt-Vith) van 1 tot 11 juli. Laat ons hopen dat het een topbivak wordt.

Naast de volledig ingericht lokalen beschikt de Chiro ook nog over heel wat zaken die gebruikt worden op het bivak en bij feestavonden.

Ten slotte moeten we ook nog vermelden dat de Chiro over een "Muziekkapel" beschikt : 9 cavallerie-trompetten, 1 grote trom, 2 landsknechttrommen en 4 kleine trommels. De eerste uitstap met de muziekkapel gebeurde ter gelegenheid van een 11-11-11-aktie op 31 oktober 1971.

Freddy Van Eeckhoudt
Chris De Bodt

CHIRO SINT-THERESIA

Een groep meisjes vatte tijdens de zomervakantie van 1964 het plan om ook met een Chirobeweging te starten. Waarschijnlijk heeft de Chiro-jongens, die toen reeds vijf jaren bestond, hen geïnspireerd.
Maria Van Laeren, die het administratiev ook de algemene leiding op zich genomen en werd in haar taak bijgestaan door een groep flinke leidsters : o.a. Godelieve Van Laeren, Godelieve Gies, Yolande Pauwels, Lutgart Van der Speeten, Maggy Ronsijn, Isabelle Becqué.
E.H.Pastoor Houtman wijdde de vlag en stelde hoger genoemde meisjes officieel als leidsters aan van de Chirogroep die Sint Theresia als patrones koos.
Als proost van de groep fungeerde eerst E.H.O. Van den Broek de toenmalige onderpastoor. Later was het pastoor Houtman die de zorg voor de afdeling op zich nam.
De Chiro-meisjes vergaderden eerst in de kloosterzaal. Later werden de vergaderingen in het oud-café "De Astrid" gehouden en na enkele moeilijkheden in de groep werd terug in de kloosterzaal vergaderd.
De groep startte met een veertigtal meisjes van diverse leeftijden die in 4 groepen ingedeeld werden.
Iedere maand was er leidstersvergadering met de proost ; hierop werden dan de activiteiten van de groep besproken.
Elke zondag waren er groepsactiviteiten van 2 tot 5 uur.
Tijdens deze bijeenkomsten werd er aan spel en sport gedaan, werd er geknutseld, gekwist of werden er wandeltochten gehouden. Kortom, er werd gezorgd voor zoveel mogelijk vermaak voor de kinderen, aangepast aan hun leeftijd.
Het hoogtepunt van het jaar was het Chiro-kamp dat doorging tijdens de zomervakantie. Dit kamp werd tweemaal gehouden te

Rijmenam. Het hele jaar was er een spaaractie aan de gang en er werden ook activiteiten, als wafelenbak, friscoverkoop gehouden waarvan de opbrengst besteed werd aan het bivak.
De samenwerking met de Chiro-jongens vlotte niet al te best. Toch organiseerden beide groepen eens een bonte avond die een geweldig succes kende.
Op de gewestdagen, waaraan ook werd deelgenomen sloeg de groep telkens een goed figuur.
Na een vijftal jaren actieve werking hadden de Chiromeisjes af te rekenen met het gebrek aan leidsters. Een deel van de "pioniers" was gehuwd en er kwamen geen nieuwe elementen in de plaats.
Dit euvel is dan ook oorzaak geweest dat de groep in april 1970 ontbonden werd bij een laatste gezellig samenzijn dat in het teken stond van Pasen.

Het verdwijnen van jeugdbewegingen was in het begin van de zeventiger jaren een verschijnsel dat in de meeste parochies voorkwam.
Met heel veel vreugde vernamen we dat na een tiental jaren onderbreking opnieuw van start gegaan is met de Chiro-meisjes.
Mevr. Denise Van Nuffel, een oud-leidster van de Chiro, had aangevoeld dat er dringend wat moest gebeuren voor de kinderen.
En zij vond na lang zoeken en vragen een groep meisjes bereid zich in dienst te stellen van de Chiro beweging.
Vanaf oktober 1979 komen elke zondag een zeventigtal meisjes naar het Chiro-lokaal dat gevestigd is in de vroegere gemeenteschool en brengen daar een aangename zondagnamiddag door.
We wensen de pas opgerichte groep veel succes.

Isabelle Becqué.

DE K.A.J. TE OKEGEM

Inleiding.

"K.A.J.", de eens zo gevleugelde kenletters van "Katholieke Arbeidersjeugd", op de borst gespeld van duizenden jonge arbeiders, is voor de huidige generatie uitgedeemsterd tot een vaag begrip, de echo van een roemrijk verleden.

Dit sierlijk embleem, met op de voorgrond een rood kruis, omflanst met gouden korenaar op het sneeuwwitte veld, vormde het schild van de dragers van een nieuwe tijd.

Deze eertijds zo bloeiende beweging, met haar grootse idealen, ontsproten aan het brein van Cardijn, manifesteerde zich in een kwart-eeuw tot de wereld - K.A.J.

Wellicht zijn er nog ouderen onder u die zelf eenmaal op de barrikade hebben gestaan, pioniers, die de brug hebben geslagen naar een betere wereld.

De K.A.J. heeft haar identiteit waar gemaakt in de jaren 1934-1945. Zij is ontstaan in de zware, vooroorlogse krisis. De morele en financiële nood was groot. Arbeiders en arbeidsters, werden door het patronaat in verdrukking gebracht. Met hun menselijke waardigheid werd geen rekening gehouden.

Cardijn kwam tegen zoveel onrecht in opstand. Hij zwoer de arbeidersjeugd terug te zullen voeren naar Kristus. Van dit voornemen maakte hij een levensopdracht.

Ook te Okegem had zijn groep tot de jonge arbeiders en arbeidsters om de rangen aaneen te sluiten, diepe weerklank gevonden.

Onder zijn impuls zijn talrijke idealisten opgestaan, die in het maatschappelijk-sociaal-kultureel, en vooral godsdienstig

leven, onuitwisbare sporen hebben nagelaten.

Maar ... de geschiedenis herhaalt zich ! Op deze dagen is de nood groter dan ooit. De krisis neemt steeds grotere afmetingen aan. Het spook van de werkloosheid voert onze maatschappij regelrecht naar het failliet.
De groot-mogendheden hebben zich tot de tanden gewapend.
Kriminaliteit en jeugdmisdadigheden nemen angstwekkend toe.

Voor de kristen mens is er maar één uitweg ... terug naar God ! Waar men God verbant, treedt het barbarisme in de plaats.
Wij staan voor een nooit geziene uitdaging.

De teerling is geworpen !

Hij heeft zijn jong, bloeiend leven gegeven voor zijn jonge arbeidsbroeders.

†

BID VOOR DE ZIEL
VAN ZALIGER

KAMIEL NEUKERMANS

Eerste Kajotter van de afdeeling «Okegem»
Lid der Broederschappen van den H. Rozenkrans en van den Wekelijkschen Kruisweg,
Lid van het Ziekenapostolaat der K. A. J.

ZOON VAN

Frans en Maria Antonia De Vidts

geboren te Okegem den 21 April 1913
en aldaar zeer godvruchtig overleden
den 10 Mei 1936,
voorzien van de Rechten onzer Moeder de H. Kerk

Ik ga in den Hemel mijn jonger broerken vervoegen en daar zal ik veel voor de kajotters en voor alle jonge arbeiders bidden.
(Woorden van den overledene op zijn sterfbed)

In den bloei van zijn jong leven werd hij door een smartelijke ziekte getroffen en toch kwam er nooit een klacht over zijn lippen. Alles heeft hij verduldig verdragen en geofferd voor zijne jonge kameraden waarvan hij zooveel hield.

Al zijn hoop was gevestigd op Ons Lieve Vrouwke, hij zou Haar gaan bidden in Haar heiligdom te Lourdes ; maar zijn Hemelsche Moeder vond het beter hem onmiddelijk bij Haar te nemen.

Liefste Ouders, Zuster, Broers en Groot-ouders, ween niet om mij, ik ga naar een beter leven waar we mekaar eens zullen terugzien.

Kameraden van de K.A.J., doet uw best voor uw jonge arbeidsbroeders. Ik bid van uit den Hemel voor u. Bidt veel voor mij.

Mijn Jez s barmhartigheid. 300 dagen afl.

Het K.A.J.-tijdperk te Okegem.

Korte historiek.

De K.A.J. - Okegem werd gesticht in 1934 door Kamiel Neuckermans. De eerste kontaktvergaderingen werden gehouden, ten huize van de medestichters : Albert Baeyens, Marcel Vernaillen en Piet Vernaillen.

De stichtingsvergadering had plaats in het klooster, onder voorzitterschap van de toenmalige propagandist, Hector De Groeve. Deze vergadering werd bijgewoond door een 20-tal belangstellenden.
In 1935 werd het bestuur uitgebreid tot de nieuwe aanwinsten : Staf Vernaillen, Bert Gies, Aimé Gies, Ghislain Gies en Eugeen Neukermans.
Na het overlijden van Kamiel Neukermans was het Piet Vernaillen die als eerste hoofdleider op het toneel verscheen. Piet is zowat de hoofdfiguur geweest, de motor en de grote bezieler in de veroveringsstrijd van de jonge arbeiders te Okegem.
In 1940 werd Piet Verbondsvoorzitter van het gewest Ninove-Geraardsbergen.
In 1941 werd hij als hoofdleider opgevolgd door Aimé Gies.

De jong K.A.J.

In 1938 werd de Jong-KAJ gesticht. Eerste hoofdman was Staf Vernaillen. De eerste proost was pastoor Cnokaert. Hij werd bij zijn opruststelling in deze funktie opgevolgd door pastoor Van Vreckem.

Op 22.8.1940, toen het oorlogsgeweld voor goed was losgebarsten, droeg Staf Vernaillen het leiderschap van de J.K.A.J. over aan Bert Gies.

Het was geen sinecure, in deze gevaarlijke tijden, een jeugdbeweging vorm en gestalte te geven. De Duitse Gestapo kontroleerde alle aktiviteiten. Niettemin wisten wij, uitgerekend in deze

bange jaren met de J.K.A.J. een hoge vlucht te bereiken.

Op 26.9.1943 nam Bert Gies het roer van de K.A.J. over, en werd Jef Van Snick hoofdman van de J.K.A.J. Met grote durfkracht en niet aflatende strijdvaardigheid, propageerden beide leiders het K.A.J.-ideaal.

Toen kwam de bevrijding, met al haar troebelen. Het verenigingsleven werd ontredderd, en geraakte stuurloos. Odilon Van Der Elst, als hoofdman van J.K.A.J. en Jef Van der Speeten, als leider van de K.A.J., hadden af te rekenen met enorm veel moeilijkheden. De wonden van de oorlog moesten worden gelikt. België moest werken aan zijn wederopbouw.

Nieuwe tijden braken aan. Er werd een nieuwe ideologie geboren, die zo snel evolueerde, dat niemand volgen kon. Het einde van de oorlog luidde eveneens - voorlopig althans, het einde van de K.A.J. in.

Doorbraak.

In september 1935, het jaar van de wereldtentoonstelling, werd te Brussel het wereldkongres van de K.A.J. gehouden. Dit kongres werd bijgewoond door duizenden entoesiaste K.A.J.-fans.

Na het eerste wereldkongres verschenen de eerste uniformen. Het aantal withemden, met het K.A.J.-embleem op de borst, nam zienderogen toe. Uniformen, vlaggen, optochten, en strijdliederen waren nu eenmaal in.
Ook te Okegem werd een jeugdige keurbende gevormd. Er werden massa-avonden en ouderavonden georganizeerd.

Meer op de vorming van de jonge arbeiders gerichte aktiepunten waren : het houden van groepsvergaderingen, sociale studiekringen, aktiestudiekringen, en algemene vergaderingen.

Op gewestelijk vlak gingen de leiders en bestuursleden zich bekwamen op gewestvergaderingen en gouwdagen. Per fiets togen ze aldus naar Ninove, Appelterre, Geraardsbergen, en andere vormingscentra. Daar werd het kruim van de K.A.J. gevormd.

De voornaamste optochten die van daar uit werden meegedragen waren : het voeren van regelmatige korrespondentie met arbeiders in Duitsland, en het zenden van voedselpaketten. Van deze aktie was Marcel Cobbaert de grote promotor.

Om na te gaan hoe de toestand zich voordeed op moreel gebied, werden in de fabrieken enquêtes gehouden. Voor Okegem was zulks het geval in de kantfabriek van Patrice De Schepper.
Al deze aktiviteiten vonden telkenjare hun bekroning in een intens doorgevoerde Kerst- en Paasaktie.

De aktiviteiten van J.K.A.J. gingen ongeveer dezelfde richting uit. Op de drukke agenda prijkten : Gilderaden, Ploegverzamelingen, J.A.-vergaderingen, kampspelen, voetbalmatchen, D.L.O. (d.i. Dienst Lichamelijke Opvoeding), de aktie voor jonge arbeiders in de vreemde, raadsdagen, schoolverlatersaktie, Paas- en Kerstakties, Jeugdolympiades en Landsmales.

Hoogdagen voor de K.A.J. en J.K.A.J. waren beslist de studieweken en Landsmales, die meestal werden gehouden in het Instituut van de Broeders van Liefde te Zwijnaarde.

Cardijn, Jef De Schuyffeleer, Marcel Van de Wiele, Bert Van Damme, Jef De Bodt, en andere pioniers van die tijd, ontvouwden er het strijdprogramma van de K.A.J.
Het waren stuk voor stuk redenaars van formaat, die met enkele kombatieve slagzinnen, de hele zaal in lichtelaaie konden zetten.

Toen Cardijn zelf op het podium verscheen, veerden alle aanwezigen recht voor minutenlange staande ovaties. De geestdrift onder de jeugdige toehoorders was zo groot dat onder het zingen van strijdliederen en skanderen van slogans, het instituut op zijn grondvesten daverde.

Na de meetings werden de aanwezigen ingedeeld in studiegroepen. Het K.A.J.-programma, dat hoofdzakelijk stoelde op het verkondigen van de goddelijke zending van de jonge arbeiders in het licht van hun eeuwige eindbestemming, werd op deze studiegroepen uitvoerig besproken en gekommentarieerd. De besluiten werden medegedeeld op de plenumvergadering. Zij werden kern-

achtig samengevat onder het motto : "Wij zijn geen slaaf, geen machines, arbeid maakt edel en vrij !"

Toen Cardijn in 1942 door de Gestapo werd meegevoerd en opgesloten wegens "subversieve aktiviteiten", laaide de strijd voor goed op.
Er werden klandestiene vergaderingen gehouden. Aan het kajotterslied, "De Stormklok", werd een strijdmotief toegevoegd, dat luidde : "Cardijn weer vrij, of wij erbij."
Het spreekt vanzelf dat de K.A.J. in een zeer gevaarlijke situatie was terecht gekomen, en dat nog meer leiders zouden worden onschadelijk gemaakt.

Op een Rerum Novarumviering, gehouden in de zaal "Ons Huis" te Ninove, viel plots in volle vergadering de Gestapo binnen. K.A.J.-propagandist, Jef De Bodt, die op dat ogenblik het woord voerde, verloor geen ogenblik zijn koelbloedigheid. Hij praatte onverstoord verder, maar toen zijn toespraak was afgelopen, heerste er grote paniek. Met de doodsangst op het lijf vluchtte al wie vluchten kon, via de koer naar buiten, en holde de straat op.

Jef De Bodt, E.H. Goethals, proost van de K.A.J. en E.H. Steyaert, proost van de V.K.A.J. werden door de Gestapo voorgeleid. 's Anderendaags werd ook Piet Vernaillen aan een kruisverhoor onderworpen. Tenslotte werden allen terug in vrijheid gesteld.

Het fenomeen Cardijn.

Wie was dan wel deze man, die er in slaagde met enkele volgelingen een K.A.J. uit de grond te stampen, die de bewondering afdwong van alle kerkelijke leiders ? De vraag stellen is ze beantwoorden.

De K.A.J. werd in 1912 gesticht door de toenmalige onderpastoor te Laken, Jozef Cardijn. Het was een magere, tengere figuur, met een temperament, explosief als een buskruitvat. Niettegenstaande hij aangetast was door een ongeneeslijke

kwaal, en de dokters hem hadden opgegeven, legde hij een nooit geziene vitaliteit aan de dag.
Hij schreeuwde het over de daken, dat het gedaan moest zijn met het plegen van onrecht, waarvan de zwakken het slachtoffer waren.
Om hiertegen in te gaan stelde hij een strijdplan op. Als eerste aktiepunt ging hij over tot het vormen van militanten. Hij organiseerde studiedagen en studieweken, retraites en bezinningsweekends. Daar werden de problemen besproken, en werd gedokterd aan een basisplan.

Cardijn verstond de kunst van de massa-psychose. Wie deze man aanhoorde, kwam in de ban van de woordenvloed, waarmee hij zijn ideeën kracht bij zette. Hij had een zeer scherpe visie op alles wat zich in de wereld afspeelde. Hij ging de problemen niet uit de weg, maar ging ze te lijf met een hardnekkigheid, waarvoor zijn ergste tegenstrevers zwichtten.

Om zijn boodschap uit te dragen, doorkruiste hij het hele land. Het heilig vuur dat hem verteerde, liet hem niet los. Met de kombatieve stijl die hem eigen was, beukte hij overal tegen de muren van onverschilligheid aan. Hij vroeg audienties aan bij de Paus, die hij om aandacht verzocht voor de teloorgang van de arbeiders, hun ontkerstening en vervreemding van de kerk.

Hij kreeg er ruim gehoor en begrip, en kreeg zelfs de opdracht mee de wereld-K.A.J. te stichten. Hiertoe reisde hij naar alle Europese landen, tot zelfs naar Amerika.

Wegens de onschatbare diensten, die hij aan de Kerk en de arbeidersstand bewees, werd hij uiteindelijk door de Paus tot kardinaal verheven.

Kortom, Cardijn was een fenomeen, een supermens, een levende legende ...

Slotbeschouwingen.

Dat de K.A.J. te Okegem honderdvoudig vruchten heeft afgeworpen, staat als een paal boven water.
Zij die het geluk hebben gehad te mogen strijden onder de banier van de K.A.J., en allen die ermee in kontakt zijn gekomen, getuigen dat de K.A.J. een beslissende invloed heeft afgeworpen op hun persoonlijkheid, en de stempel heeft gedrukt op hun latere levenswijze.
In de rangen van de K.A.J. hebben zij zich getraind en gehard in de leerschool van het leven.
Zij hebben hun lichaam uitgebouwd tot tempel van de H. Geest, schoon van ziel en lijve. Zowel in hun jeugd als in hun huwelijk hebben zij getuigenis afgelegd van hun geloof in God.

Misschien zijn sommigen, in een ogenblik van zwakheid gevallen, zijn ze vertrapt en vernederd geweest, maar zij zijn moedig opgestaan, omdat ze konden putten aan de bron van goddelijke kracht, die hen, omwille van hun grote verdiensten werd toegemeten.
Voor de Kerk zijn het steeds de steunpilaren geweest. Het rijk van God is hen steeds nabij geweest.
Allicht wordt dergelijke levensbeschouwing op onze dagen afgewimpeld met de beoordeling : ouderwets, konservatief, en niet meer gangbaar voor deze tijd.
Het moderne levenspatroon is gefundeerd op pop, beat, punk en andere explosies van verdwazing.
De God-is-dood-theorie wordt gretig aangegrepen. De relaties ouders-kinderen worden vergiftigd. Er is onvrede overal.
Gij allen, die deze bedenkingen onder ogen krijgt, weet dat de samenleving alleen mogelijk is in een klimaat van liefde en rechtvaardigheid.
Het ware geluk is geen monopolie van materiële welstand. Het veropenbaart zich in alle geledingen van de mens, die hunkert naar goedheid.

Bert Gies.

DE V.K.A.J. TE OKEGEM

Een levensverhaal.

Het leven van mensen in perspectief brengen kan niet in een paar bladzijden, en toch heeft zich in hun leven zoveel afgespeeld dat het in geen bladzijden te beschrijven is.

Het verhaal van de V.K.A.J. Okegem begint rond 1939. De K.A.J. bestond reeds en was met een ploeg klaar om de Romebedevaart mee te maken.
En toen werd het oorlog !
In oorlogstijd met een beweging starten ... geen gemakkelijke opgave.
En toch zijn er een paar accenten waar wij de nadruk oplegden :

- Er waren geringe kansen voor ontspanning. Men leefde zeer sterk in familieverband en veilig bij mekaar. Uitgaan - met auto's of fietsen - was zeer beperkt.

- En een groep samenhouden was, in deze omstandigheden, wel enigszins gemakkelijker.
Een vergaderlokaal ?
Wij werden onthaald in vriendelijke tehuizen, die gastvrij hun woon- of leefkamer openstelden voor het jonge volk. Een kookles, leren dialogeren "studiekring" noemde men het dan, gaf ons een visie op vele aspecten van het leven, sociaal of godsdienstig. Wij leerden ons uitdrukken, nadenken, verslagen maken.
Als je 't mij vraagt : er was gezelligheid, levendige vriendschap, veel, veel hartelijkheid, waarbij het "drukkende" licht werd om dragen.

Kajotstersvriendschap... niet een woord om over na te denken, maar om te beleven ! Juist dát bond zoveel mensen aan mekaar.

Cardijn leerde ons geloven in de waarde van elke mens, en voor die waardigheid ons inzetten ... met ons leven.

Andere activiteiten.

Elk lid zal zeker één of andere activiteit in geuren en kleuren kunnen vertellen.
Waarom ? Het had hen aangesproken in hun diepste "zijn", zij mochten "verantwoordelijkheid" dragen, uit hunzelf treden, vriendschap geven en krijgen, ondervinden dat zij tot iets in staat zijn. We weten nog allemaal zeer goed wie ons voor de eerste keer aansprak, wat ze van ons gevraagd hebben, hoe we geestdriftig "ja" hebben gezegd omdat ze in ons geloofd hebben.
De twee getuigenissen, die achteraan volgen, herinneren aan een blij gebeuren.

Onze blik werd verruimd.

De ondergrond van ons pogen is : "naar de anderen gaan."
Wie met open handen, met een verruimde blik naar de anderen gaat, ontdekt de grootste rijkdom in ieder mensenhart. En bij zo'n ontdekking hoort "feesten".

- ons Paasfeest met meegebrachte boterhammen die we samen hebben gegeten.
Het smaakte beter dan anders, wij waren samen.
Een ploeg jonge mensen die daverend "Alleluia" zongen, met-of zonder stem, en de uitdrukking was dat de Heer levend bij ons was, een samen verrijzenis vieren ! Dagen om nooit te vergeten !

- De bevrijdingsstoet te Ninove : we waren er met 45.

- Wie herinnert zich nog de vrachtboot naar Geraardsbergen ?
Er was geen treinmogelijkheid en wij arriveerden per "boot" in Geraardsbergen. Een weg van 40 km. werd afgelegd in 4 uren, aanleggen, mensen opladen, en weer verder varen ! Jonge mensen in een donker scheepsruim. En wij vaarden al lachend en vol idealisme naar Geraardsbergen toe. Kan men zoiets vergeten ?

- Na de oorlog mochten we de straat op om maandelijks "Bevrijding" te verkopen, 200 per maand. We leerden onze parochie kennen, wij hadden contact met o, zoveel mensen, zoveel jonge arbeidsters.

- En 3 dagen naeen trokken we met een ploeg naar de week "Gereed voor 't leven" die te Liedekerke doorging.

- In 1948, de "Wekroep voor 't leven". Gent. Wij waren er !

- In 1950, jubelcongres op de Heysel. Wij voelden die fierheid om ons arbeidster zijn in ons groeien.

- In 1952 naar Lourdes. Okegem spande de kroon voor 't gewest Geraardsbergen.

- In 1956 naar Rome, en ook dat werd heel lang voorbereid. We spaarden, wij wilden Rome, de Paus en de wereldkerk kennen, er ons thuis voelen.
Wij kunnen niet beschrijven wat er omging in het hart van zovele mensen wanneer de Paus in levende lijve naar hen toekwam, hen zegende en hen een nieuwe opdracht meegaf.
Cardijns woorden zinderen nog in ons na :
"Kajotsters zijn de missionarissen van het binnenland".

- En om zo'n missionaris te kunnen zijn waren er :
- gewestelijke raden - retraiten - studieweken
bemoedigende activiteiten die jonge mensen zo hard nodig hebben.

Wie ben je, waar werk je ?

De V.K.A.J. was getekend door "onderzoek". Onze aandacht werd opgeëist om met kennis van zaken te zoeken naar een antwoord op de problemen.
Wie ben je ? Waar werk je ? Hoe verplaatst ge u ? Hoeveel zakgeld krijg je ? Wat doe j'er mee ? Vervul je je paasplicht ? Waarom ga je naar de zondagsmis ? Wat vertellen ze op het werk ? Hoe reageren de bazen ? Wat zeggen ze over de priester, de Paus, enz... een massa vragen kregen we mee. Elke maand, wat

anders ... daar zàt het probleem, dààr zou V.K.A.J. een antwoord op geven.
De V.K.A.J. groeide aan in diepte en in aantal.
"Elke jonge arbeidster : een kind van God."
herhaald, leren begrijpen en het mogen zien hoe die levensgedachte "de onze" werd.
Velen op onze parochie 'kennen' die tijd, en geraken er niet over uitgepraat, omdat de V.K.A.J. oneindig veel heeft betekend.
Voor dit ideaal wilden we lijden, wilden we "straatloopster" zijn, er waren andere waarden die de bovenhand kregen.
Ja, we zijn in de armoe groot geworden.

Idealen kunnen niet doodgaan.

In onze streek, en over heel de wereld, willen nog duizende jonge mensen het ideaal van Cardijn werkelijkheid maken, naast de volwassenen die, door hem getekend, zijn visie beleven in hun gezin, het klooster, de gemeenschap, de regering ... daar waar mensen, in de beweging gevormd, nu getuigenis afleggen van hun christen zijn.
Een nieuwe geest doorvaart het land.
Die geest is niet dood, hij leeft verder. Waar ? Bij mensen die proberen "trouw" te blijven aan wat Cardijn heeft wakker geschud.

De jeugd van Okegem.

Ik zag de Chiro-meisjes aan het werk ; ik ben er zeer blij mee. Mochten zij voor henzelf en voor de jeugd van "nu" een grote, diepgaande beweging worden zodat zij, evenals wij, diep-gelukkig kunnen leven.

Rosa Van Nerom.

De V.K.A.J. in mijn leven.

In 1953 liet me als 14-jarige inschrijven bij de V.K.A.J. Datzelfde jaar zijn wij op kamp geweest te Overijse. Het kampvuur liet me een mooie herinnering na. In 1956 sprak men me aan om groepsmeisje te worden, wat me dan ook een grotere verantwoordelijkheid gaf. Vele avonden was ik weg, waarover ze thuis dan ook niet altijd tevreden waren. In Okegem was het niet altijd gemakkelijk, we moesten overal gaan vergaderen.

We hadden wel een toffe leidster (die meer dan één fiets versleten heeft), bij wie het ieder jaar met Kerstmis wafelenbak was. Later gebeurde dit dan ook op verschillende andere plaatsen. Toen onze leidster ons verliet om naar het klooster te gaan, waren we wat ontmoedigd. In Okegem waren genoeg goede krachten, maar deze waren ons door het gewest ontnomen.

Als 16-jarige volgde ik de Opleidingsclub te Geraardsbergen en de gewestelijke ontspanning te Ninove. Korte tijd werd onze proost ook overgeplaats als pastoor op een andere gemeente. Dan wisten we eerst wat hij voor ons betekend had. Nooit hebben we nog een pastoor of onderpastoor gehad die deze taak op zijn schouders durfde te nemen.

Wanneer ik in 1960 mijn laatste studieweek volgde (te Eeklo) waren het de woorden van Mgr. Cardijn die me nog steeds door het hoofd gaan : "Elk werk moet onze vreugde zijn."

Het was dan ook spijtig wanneer ik vernam dat er geen V.K.A.J. meer in Okegem was, maar ja, een jeugdbeweging zonder proost of vergaderlokaal kan moeilijk standhouden.

Ik denk dat het in deze tijd zeker het geval is, want nu meer dan ooit heeft de jeugd geestelijke leiding nodig.

Wat de V.K.A.J. voor mij betekend heeft ondervind ik nu méér dan ooit, nu ik met beide voeten in het leven sta.

Een oud-kajotster.

Een onvergetelijke dag voor de V.K.A.J.

Op een zekere avond in oktober 1952 hadden wij een vergadering voorzien om een algemeen plan te bespreken om in Okegem een Sinterklaasfeest op touw te zette en om voor al de kleinsten uit Okegem een speelgoedgeschenk klaar te hebben. Dat was natuurlijk een zware opdracht en niemand zag er klaar in. Bij een tweede vergadering kregen wij al een betere kijk over alles want toen was het ja-woord gevallen, wij begonnen de volgende week met werkvergaderingen. De grote vraag was : "Wat kunnen wij maken ?" want het moest allemaal gebeuren zonder veel kosten te maken. Ons eerste idee was een paar speelgoedwinkels te bezoeken om onze ogen de kost te geven en goed na te gaan wat wij gebeurlijk zouden kunnen namaken. Wij hadden een klein poppenbedje gezien dat heel gemakkelijk te maken was met één van de grootste sigarendozen ; ook zagen wij een tennisplankje waar een kleine bal met een elastiek aan verbonden was. Dat was ook na te maken, dus wij hadden al stof genoeg om te beginnen.

Natuurlijk moesten wij materiaal hebben voor dit alles. Eerst wilden we een paar mannen van de K.A.J. aanspreken omdat wij er ons geen man over zagen zo iets aan te vangen, maar na een paar dagen kregen we het voor mekaar. Wij hadden ons wat geoefend om te leren zagen met een handzaag die wij ons links en rechts hadden aangeschaft en dat ging goed. Wij deden alles zelf en besloten maar heel vroeg met dat grote werk te beginnen om klaar te komen voor die grote dag. Wij begonnen met vier à vijf leden maar van dag tot dag kregen wij meer volk om een handje toe te steken. Wij hadden meisjes nodig die elke avond vrij waren om in elk huis te gaan vragen naar lege sigarendozen om beddekens te maken. Na een paar avonden konden wij onze groep al verdelen. De ene zou verder rond gaan en de anderen deden de rest van het werk, en dat was meer bedoeld voor de meisjes die met de zaag konden werken. Ook kleine houten plankjes was ons ge-

rief om die tennisplankjes te maken. De eerste dagen ging alles maar moeizaam want de mensen kwamen niet los en zagen niet goed in dat zo iets kon gebeuren. Maar op een avond was alles anders : wij kwamen bij het rondgaan mensen tegen die ons geld in de handen stopten. Dat was natuurlijk geweldig welkom, want er kwam heel wat bij kijken dat wij zelf niet konden maken, zoals popjes, verf om alles te verven, enz. De werkvergaderingen gingen regelmatig door, vandaag eens bij die en morgen eens bij een ander. Iedereen kreeg zijn beurt om die avonden aan moeders of aan oudere zus te vragen om eens iets speciaals te doen voor die meisjes en dat was heel plezant want het was eens koffie of wafels die wij hier of daar aangeboden kregen. Op sommige plaatsen kregen wij ook wel eens hulp van een vader of grotere broer of zus die een handje toestaken. Het was voor ons op sommige plaatsen een gezinswerk geworden en dat gaf heel veel moed en voldoening om er mee door te gaan en te bewijzen dat wij ook eens iets alleen konden. Natuurlijk, de laatste loodjes wogen het zwaarst, want wij kwamen wel eens op een punt te staan dat wij meer geldelijke steun nodig hadden. Toen hebben wij de koppen bij elkaar gestoken om er iets op te vinden..Wij besloten een algemene wafelenbak te houden om wat geld in kas te krijgen. Het resultaat was uitstekend. Met dat geld gingen wij één en ander aankopen zoals verf, borstels, de popjes, enz. want de sigarendozen dienden als bedje en dat moest gevuld worden. Het deksel deden wij van de dozen en zaagden er twee schommeltjes uit om onderaan te plakken. Nadien kregen de bedjes allen een mooie kleur, dat was het werk voor de ververs. Je ziet hé, iedereen had zijn werk : er waren zaagsters, plaksters, schilders, naaisters voor de poppekleedjes en dan ook "straatloopsters" (sorry voor die groep) maar wij wisten heel goed de betekenis daarvan, dit was het zwaarste werk.

Na het maken van die beddekens moesten er nog dekentjes bijkomen, daar hadden wij heel vlug iets op gevonden. Wij gingen op zekere avond aankloppen bij Mevrouw De Schepper naast de

kerk en vertelden haar in geuren en kleuren wat de bedoeling was van ons bezoek. Wij wisten dat wij nergens beter terecht konden om stalen te vragen van dekens en dergelijke. Dat bezoek vergeet ik nooit meer want voor wij uitgesproken waren kregen wij de volle verzekering dat ze alles zou klaar leggen wat wij nodig hadden. Wij werden daarbij heel vriendelijk onthaald en kregen op de koop toe nog een som geld om datgene wat wij nog te kort kwamen te kopen, en dat maakte de zaak helemaal rond. Intussen leefde heel Okegem mee tot de grote dag aanbrak, en die kwam vlug.

Het was op zondag 6 december, om acht uur 's morgens. Ik vertrok thuis met ons paard, want ons vertrekpunt was de Kattestraat, bij Van Nerom, waar het in die tijd voor ons allen een tweede thuis was geworden. Het paard werd in de hof vastgebonden want er was nog veel te doen voor wij klaar waren om te vertrekken. Wij waren afgesproken op het dorp te zijn na de hoogmis, dus het moest vlug gaan. Sinterklaas was Gerard Van Nerom. Die aankleden was geen probleem want de kleren kwamen uit Ninove passend klaar; die had maar alleen last van het overtollige haar op zijn gezicht, de mijter was wel wat groot (dat kan je zien op de foto) maar voor Zwarte Piet, die ikzelf was, waren er nergens kleren te vinden maar daar zorgden ze dan thuis wel voor door gauw een broek en vest ineen te steken van zwarte satijn. Mijn aangezicht hebben ze zwart gemaakt met kurk en kaars en eer wij zover waren hadden we ons al stijf gelachen. Intussen was het tijd om te vertrekken, wij gingen buiten en van op de hoge trap achteraan bij Van Nerom kroop de Sint moeizaam op het paard want met die lange kleren ging dat moeilijk. Dan gingen wij bergop naar de straat toe, maar Zwarte Piet had al vlug gezien dat hij met de Sint niet verder kon, want je moet weten dat rond het hek bij Van Nerom een raam was dat niet hoog genoeg was om onderdoor te gaan. Dus de goeie Sint moest terug van het paard, om hem dan achteraf handje te steunen om terug op het paard te komen. En nu vooruit ! Met het paard waren er geen problemen : daar was de Piet aan gewoon en voor veel

volk of lawaai draaide het zijn hoofd nog niet om. Zo gingen wij verder de straat af. Het was geweldig ! Ik geloof dat elk huis leeg was want iedereen stond buiten. Achter de Sint kwamen al de meisjes van de V.K.A.J. die al die dagen en weken gewerkt hadden. Zij droegen de wasmander vol speelgoed. Achter hen kwamen er nog enkele die langs de straat kleine snoepjes en koekjes uitdeelden aan de kinderen. Er was echt een massa volk. De moeders waren allen uitgenodigd om met hun kleine spruiten naar de speelplaats te komen na de hoogmis. Alles ging goed vooruit tot aan de spoorweg. Wat ik daar zag vergeet ik nooit meer en ga ik misschien nooit meer zien. Daar konden wij echt niet meer door van het volk. Je kon op de hoofden lopen ! Een geluk dat ze wel wat vrees hadden voor het paard en zo toch wat ruimte lieten tot op de speelplaats. Daar werden al de manden geledigd en vele kinderhartjes blij gemaakt. Spijtig-genoeg ging alles zo vlug voorbij en dit na een lange maand hard werken. Maar het schoonste kwam nog, want in diezelfde week zijn wij vlug gaan opzoeken waar er zieke kinderen waren die de dag niet persoonlijk beleefd hadden, zoals al de andere kinderen. Hun sinterklaasgeschenk zouden we aan huis persoonlijk afgeven maar dan zonder Sint, zonder Piet en zonder paard.
Ik hoop dat de Sint van die dag, bij het herlezen van dit uitgebreid verslag, nog evenveel herinneringen heeft aan deze schone dag. Helaas het paard is er niet meer !
Ik had toch liever de last gedragen van het haar van de Sint dan de zwarte kleur van een Piet waarmee ze mij met ze handen hebben bediend, want achteraf hebben ze zodaning op mijn aangezicht gewreven dat ik in geen drie dagen meer onder de mensen kon komen want de kleur was van zwart naar donkerrood overgegaan en dan kreeg ik te horen : "De kermis is een geseling waard !?"
Dit was een groot en schoon feest.
Wie durft het aan, dit na te doen ?

Een oud-kajotster.

DORPSKRONIEK 1979

De jaren komen, de jaren gaan ... Ze brengen elk hun stukje leed, hun vleugje vreugde mee, ook hun eigenheid en specifiek gebeuren. Bij de jaarwisseling wordt dan even weer naar voor gehaald wat in het voorbije jaar het meest de aandacht vroeg om daarna weg te deemsteren in een vage herinnering.

Een overzicht geven van alle activiteiten van de vele verenigingen is onmogelijk. Toch willen we in deze bijdrage een aantal opmerkelijke sociaal-culturele manifestaties in herinnering brengen die omwille van hun belangrijkheid en uitstraling verdienen opgenomen te worden in dit jaaroverzicht.

- Vooreerst willen we de verenigingen vermelden die in het teken van het Jaar van het Kind voor de Okegemse jeugd iets verwezenlijkt hebben.

1. Het Davidsfonds vertoonde op 28 april een prachtige film van Walt Disney "Heksen en bezemstelen". Op 29 april konden een 30-tal kinderen hun fantasie de vrije teugel laten bij een grote tekenwedstrijd.

2. De Kaatsclub "Amuzanten" bezorgde op 14 juli een onvergetelijke ontspanningsnamiddag voor de jongens en meisjes van 6 tot 14 jaar.
Op het terrein "Professor Van Vaerenbegh-wijk" konden onze kinderen zich aan mekaar meten in het hardlopen, in de hindernissenkoers, in het zakkenlopen, fietsrijden, ringwerpen, mastklimmen, verwerpen en hoogspringen.
De inrichters verdienen werkelijk een pluimpje met hun puike organisatie. Er dient ook vermeld dat de Amuzanten konden rekenen op de medewerking van Bloso, Het Volk, de A.S.L.K. en het Rode Kruis.

3. Op 25 augustus richtte de C.V.P.-Okegem op de speelplaats van de meisjesschool een Breugeliaanse spelnamiddag in voor de meisjes en jongens tussen 7 en 14 jaar. Vooral oud-Vlaamse spelen konden er beoefend worden zoals stelten-lopen, valiezenkoers, hinkelen, touwtje springer, knikkeren, stopselschieten.
Het was werkelijk de moeite waard om te zien met welke overgave de jeugd de spelletjes van vroeger speelde. Menige volwassene zal met heimwee teruggedacht hebben aan die tijd, dat hij of zij deze spelen beoefenden.

4. De A.G.-club organiseerde op 1 december een gezellige feestnamiddag voor de kinderen tussen 5 en 15 jaar in de zaal Rio. Er werd die namiddag gezongen, gedanst, geknutseld met klei, wol en papier, getekend en geschilderd op grote bladen en ook op schoolborden. Sint-Niklaas, die rond 4 u. aangekomen was, sprak met veel lof over de kunstwerkjes van zijn lievelingen en beloonde dan ook in ruime mate de jeugdige kunstenaars met snoepgoed.
Tijdens de feestzitting richtte een meisje zich in naam van de Okegemse kinderen tot de Sint en vroeg vooral aandacht voor een paar zaken waaraan dringend iets moet gedaan worden : o.a. de verkeersveiligheid en speelpleinen voor de kinderen.

5. De B.S.P. en de Bond Moyson nodigden op 22 december in Cafe Central de kinderen tot 12 jaar uit op hun Kerstfeest. Na de filmvoorstelling deelde de Kerstman snoep uit aan de aanwezige kinderen.

Andere culturele manifestaties waren :

- Op 14 januari vertoonden de Chiro-jongens de prachtige film "Jezus Christ superstar".

- Op 27-28-29 april organiseerde het D.F.-Okegem haar 13e Boeken- en Platenbeurs met kunsttentoonstelling. Fernand Van L erde van Denderleeuw stelde er zijn schilderijen, etsen en litho's tentoon.

- Op 8 juli richtte de A.G.-club een fietstocht doorheen het Pajottenland in.

- Het D.F. riep op 29 september tijdens een dia-avond heel wat vakantieherinneringen op.
Het kasteel-museum van Gaasbeek, het Aostadal in Italië en het sprookjesland Thailand kwamen aan bod in de dia-montages van R. Van der Straeten.

- Op 21-22-23 december hield het D.F. haar eerste Geschenken-beurs. Er was een ruime keus van unieke eindejaarsgeschenken.

Sportnieuws.

Op het sportieve vlak heeft Okegem in 1979 ook van zich doen spreken.

1. Kaatsclub "Okegem Toekomst" in 1971 opgericht met de bedoeling de Okegemse jeugd een kans te geven de kaatssport te beoefenen werd kampioen in Lagere II. Deze ploeg behaalde naast de titel van "Kampioen van Vlaanderen" ook een derde plaats in het kampioenschap van België.
Het bestuur en spelers van de kaatsvereniging werden op het stadhuis van Ninove ontvangen waar ze door de heer Stevens, schepen van sport, gefeliciteerd werden voor hun behaalde titel.

2. Mattheus Benny (Steenweg op Aalst 1) werd dit jaar Kampioen van België bij de motocrossers klasse 125 cc.
Proficiat !

Nog het vernoemen waard.

- Op 24 april organiseerde het stadsbestuur een Informatie-avond over Ruimtelijke ordening in de deelgemeente Okegem.

- Op 24 september startte "Veilig Wonen" met de bouwwerken van 23 sociale woningen op de nieuwe wijk te Eversem, waarvan er 5 bestemd zijn voor bejaarden.
De bouwtermijn bedraagt 500 kalenderdagen zodat in maart 1981 de woningen zullen kunnen betrokken worden.

Parochiaal nieuws.

In 1979 werden : - 21 kinderen geboren : 11 jongens en 10 meisjes.
- 8 jongens en 17 meisjes gevormd.
- 14 huwelijken ingezegend.
- 19 parochianen begraven : 11 mannen en 8 vrouwen.

Tijdens de Sint-Silverstermis.die gehouden werd op 27 december bracht de pastoor een passende hulde aan Gustaaf Vernaillen die reeds 35 jaar het kosterambt waarneemt.
In naam van de bisschop van Gent spelde hij de jubilaris het "Gouden Ereteken van Sint-Bavo" op de borst. Dit ereteken werd hem verleend als erkenning voor de uitnemende diensten die hij aan de Kerk bewezen had.
Ook Richard Gies werd speciaal vermeld omdat hij reeds 60 jaar kerkzanger is.

J.V.D.S.

MEDEDELING VAN HET BESTUUR.

Mogen we de leden die hun lidgeld voor 1980 nog niet betaald hebben, verzoeken dit onverwijld te doen.
Ze kunnen het bedrag (150 fr. voor gewone leden en 250 fr. en meer voor steunende leden) aan één van de bestuursleden afgeven ofwel kunnen ze gebruik maken van het stortings-bulletin dat ze in deze brochure aantreffen.
Dank bij voorbaat.